

Dosarul nr. 3ra-768/20

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: D. Bosii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V. Movilă, E. Dvurecenschi, N. Veleva)

DECIZIE

16 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Biroul Vamal Sud,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Crețu împotriva Biroului Vamal Sud, intervenienți accesorii Alexandr Vinogradov, Alina Crețu, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor vamali privind perceperea drepturilor de import și restituirea sumei plăților de import încasate ilegal,

împotriva deciziei din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de Biroul Vamal Sud, s-a casat parțial hotărârea din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în partea pretenției privind încasarea de la Biroul Vamal Sud a sumei de 9802, 98 lei în beneficiul lui Radu Crețu și în partea casată a fost emisă o nouă decizie după cum urmează: se respinge ca neîntemeiată pretenția lui Radu Crețu împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la încasarea/restituirea de la Biroul Vamal Sud a sumei plăților de import încasate ilegal la introducerea bunurilor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută,

c o n s t a t ă:

La 03 ianuarie 2018, Radu Crețu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor vamali privind perceperea drepturilor de import și restituirea sumei plăților de import încasate ilegal.

În motivarea acțiunii reclamantul Radu Crețu, a indicat că la data de 03 noiembrie 2017, la intrarea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, prin punctul de trecere al frontierei vamale Galați-Giurgiulești, la postul vamal Giurgiulești din cadrul Biroului Vamal Sud a fost obligat de către colaboratorii respectivului post vamal, la plata obligațiilor vamale la importul pe teritoriul vamal

al Republicii Moldova.

Reclamantul a relatat că a fost obligat să achite drepturile de import la introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a următoarelor bunuri: televizor Ultra HD 4k Smart TV, mașină de spălat de model Whirpool, hotă incorporabilă de model Hansa.

Reclamantul a relatat că colaboratorii vamali au stabilit că bunurile ce urmau a fi introduse pe teritoriul Republicii Moldova depășesc suma de 300 Euro, fapt pentru care au luat decizia de al obliga la plata drepturilor de import. Astfel, a fost obligat să achite plăți de import în sumă de 9 802, 98 lei, dintre care: 6 658, 84 lei TVA și 2 900 de lei, taxa pentru proceduri vamale, plăți care au fost efectuate tot atunci.

Reclamantul Radu Crețu a indicat că nu a fost de acord cu decizia luată de către colaboratorul vamal din cadrul Postului vamal Giurgiulești, Biroul Vamal Sud privind perceperea ilegală a obligațiilor vamale, în temeiul art. 288 Cod vamal.

Prin urmare, la 13 noiembrie 2017 a depus contestație către Serviciul Vamal al Republicii Moldova solicitând admiterea contestației, recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor Postului Vamal Giurgiulești privind perceperea drepturilor de import la introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a bunurilor, televizor Samsung Ultra HD 4k Smart TV, mașină de spălat de model Whirpool, hotă incorporabilă de model Hansa, precum și restituirea sumei plăților de import încasate ilegal la introducerea bunurilor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova și anume de 9802, 98 lei.

Reclamantul a specificat că prin răspunsul nr. 28/11-15-15198 din 23 noiembrie 2017, Serviciul Vamal a menționat că, acțiunile colaboratorilor vamali sunt legale și întemeiate, nefiind motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în contestație.

Reclamantul a menționat că nu este de acord cu răspunsul oferit de Serviciul Vamal și respectiv cu decizia colaboratorilor Postului vamal Giurgiulești din cadrul Biroului Vamal Sud privind perceperea ilegală a obligațiilor vamale la introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a bunurilor.

Așadar, considerând acțiunile colaboratorului vamal contrare prevederilor legale, Radu Crețu a depus prezenta cerere de chemare în judecată.

Or, toate bunurile au fost procurate în magazinul „Flanco” din or. Galați, România și importate în Republica Moldova în scop de satisfacere a necesităților casnice, întrucât televizorul, mașina de spălat, hota sunt bunuri necesare oricărei persoane.

Reclamantul Radu Crețu a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor Biroului Vamal Sud, în ce privește perceperea taxelor de import la introducerea bunurilor de către reclamant, restituirea sumei plăților de import, în mărime de 6658, 84 lei TVA și taxa pentru proceduri vamale, în total suma de 9802,98 lei.

Prin încheierea din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii din partea reclamantului Radu Crețu, Alexandr Vinogradov și Alina Crețu. (f.d. 38)

Prin încheierea din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii din partea pârâtului Biroul Vamal Sud, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova. (f.d. 39)

Prin hotărârea din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost admisă acțiunea înaintată de Radu Crețu împotriva Biroului Vamal Sud, Postul vamal Giurgiulești privind recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor vamali privind perceperea drepturilor de import și restituirea sumei plăților de import încasate ilegal, s-a constatat ca fiind ilegale acțiunile colaboratorilor Postului vamal Giurgiulești din cadrul Biroului Vamal Sud privind perceperea drepturilor de import la introducerea de către Radu Crețu pe teritoriul vamal a Republicii Moldova a bunurilor: televizor Samsung Ultra HD 4k Smart TV, mașină de spălat de model Whirlpool, hotă incorporabilă de model Hansa, s-a încasat de la Biroul Vamal Sud în folosul lui Radu Crețu, suma de 9802, 98 lei.

Prin decizia din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul a fost admis apelul declarat de Biroul Vamal Sud, s-a casat parțial hotărârea din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în partea pretenției privind încasarea de la Biroul Vamal Sud a sumei de 9802, 98 lei în beneficiul lui Radu Crețu și în partea casată a fost emisă o nouă decizie după cum urmează: se respinge ca neîntemeiată pretenția lui Radu Crețu împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la încasarea/restituirea de la Biroul Vamal Sud a sumei plăților de import încasate ilegal la introducerea bunurilor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că apelul declarat de Biroul Vamal Sud este întemeiat, motiv din care urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în partea pretenției privind încasarea de la Biroul Vamal Sud a sumei de 9802,98 lei în beneficiul lui Crețu Radu, și emiterea unei noi decizii în această parte, de respingere, ca neîntemeiată a pretenției lui Radu Crețu privind încasarea (restituirea) de la Biroul Vamal Sud a sumei plăților de import încasate ilegal la introducerea bunurilor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

La fel. a reținut că prima instanță a aplicat corect normele de drept material care guvernează raporturile juridice litigioase, însă circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost stabilite și elucidate pe deplin, fapt ce a dus la soluționarea incorectă a cauzei.

Astfel, prima instanță a constatat doar faptul că, bunurile care au fost trecute peste frontiera vamală nu urmau să fie supuse taxei de import, așa cum bunurile erau destinate pentru uz personal și nu activității comerciale sau de producție. Însă nu a constatat de către cine a fost încasată și care instituție urmează să restituie intimatului taxa achitată pentru importul mărfurilor solicitată de colaboratorii vamali.

Totodată, a indicat că prima instanță a oferit o motivare simplistă hotărârii emise, fără a analiza și aprecia legalitatea acțiunilor colaboratorilor vamali la toate fazele procedurii de vămuire și fără a da o apreciere argumentelor expuse de Biroul Vamal Sud.

Elucidând aspectele ce țin de întrunirea condițiilor pentru aplicarea drepturilor de import asupra bunurilor: televizor Ultra HD 4k Smart TV, mașină de spălat de model Whirlpool, hotă incorporabilă de model Hansa importate în Republica Moldova de către Radu Crețu, instanța de apel a constatat temeinicia concluziei instanța de fond că Biroul Vamal Sud eronat a dispus calcularea drepturilor de import și încasarea impozitelor respective la momentul traversării frontierei de stat prin punctul vamal Giurgiulești, așa cum bunurile enunțate mai sus, sunt bunuri de

uz personal, în scop de utilizare la domiciliu și destinate cerințelor familiale uzuale, motive din care nu urmau să fie impozitate.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate motivele invocate de apelantul Biroul Vamal Sud că, prima instanță urma să stabilească destinația finală a bunurilor introduse, conform art. 11 alin. (2) al Legii nr. 1569 din 20 decembrie 2002, care stabilește că mărfurile sînt calificate ca mărfuri destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în bagajele personale ale persoanelor care călătoresc în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoana respectivă și/sau de către membrii familiei acesteia (pentru consum final), motiv din care mărfurile introduse de către Radu Crețu la data de 03 noiembrie 2017 nu pot cădea sub incidența prevederilor art. 5 alin. (1) a Legii nr. 1569/2002, dar se încadrează în prevederile stipulate la lit.b) al articolului dat, deoarece apelantul face referire la legi, care nu erau în vigoare la momentul comiterii faptei imputate lui Radu Crețu.

Or, prin Legea nr. 288 din 15 decembrie 2017 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial 464-470/808, 29 decembrie 2017), la articolul 11, alineatul (2) din Legea nr.1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, cu modificările și completările ulterioare, această aliniat a fost completat cu cuvintele: „Mărfurile sînt calificate ca mărfuri destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în bagajele personale ale persoanelor care călătoresc în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoana respectivă și/sau de către membrii familiei acesteia (pentru consum final).” Iar, în varianta inițială și la momentul comiterii faptei imputate intimatului, art. 11 alin. (2) al Legii nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice prevedea: „ Mărfurile sînt calificate a fi destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoană ori de către membrii familiei acesteia (pentru consum final)”.

Instanța de apel a mai indicat că conform art. 5 lit. b) al Legii enunțate, persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, bunuri a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 euro și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție. Conform art. 28, lit.h) din Legea nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, cu privire la tariful vamal” la care face referire și apelantul, sînt scutite de taxa vamală mărfurile de uz sau consum personal, importate de către persoanele fizice, a căror valoare sau cantitate nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 300 de euro pentru mărfurile introduse de călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim, taxa vamală se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acesteia. Iar, potrivit art. (2), lit. g) al Legii nr.1569 din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, obiecte de uz personal este orice obiect destinat uzului sau consumului personal, sau necesităților casnice, inclusiv haine și încălțăminte personală, lenjerie de pat, echipament destinat uzului personal sau satisfacerii necesităților gospodărești, obiecte de parfumerie, de cosmetică, de igienă, medicamente, produse alimentare de

necesitate personală, bunuri destinate cerințelor familiale uzuale, animale de casă, precum și instrumente portabile de care persoana are nevoie în exercitarea ocupației sau profesiei, toate aceste bunuri neputând fi destinate activității comerciale sau de producție.

Astfel, instanța de apel a reiterat că sunt întemeiate concluziile primei instanțe, că obiectele introduse de către Crețu Radu la data de 03 noiembrie 2017 erau destinate uzului personal, de aceea nu urmau a fi supuse achitării drepturilor de import, iar acțiunile colaboratorilor Postului vamal Giurgiulești din cadrul Biroului Vamal Sud privind perceperea drepturilor de import la introducerea de către Crețu Radu pe teritoriul vamal a Republicii Moldova ilegale.

Totuși, instanța de apel a menționat că instanța de fond eronat a dispus încasarea de la Biroul Vamal Sud în folosul lui Crețu Radu suma de 9 802 (nouă mii opt sute doi) lei și 98 bani, deoarece Biroul Vamal Sud nu gestionează un buget de stat din care să poată fi transferate sume bănești, iar beneficiarul plăților, efectuate de către plătitorii de impozite la importul bunurilor, este de fapt Ministerul Finanțelor.

Din aceste considerente, instanța de apel a decis casarea hotărârii din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în această parte și a pronunțat o nouă decizie de respinge, ca neîntemeiată a pretenției lui Radu Crețu împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la încasarea (restituirea) sumei plăților de import încasate ilegal la introducerea bunurilor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 26 iunie 2020, Biroul Vamal Sud a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Radu Crețu.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința depusă asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar s-a relevat că la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului, concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat.

La fel, s-a precizat că la introducerea bunurilor în regim vamal de import pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, persoanele fizice urmează să se conducă de cadrul normativ care reglementează modul de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova de către persoane fizice a mărfurilor și obiectelor de uz personal, și anume de Legea nr. 1659 din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, Legea nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, Ordinul SV nr. 56-0 din 21 august 2008, Hotărârea de Guvernului nr. 1185 din 30 septembrie 2003, privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Moldovei de către persoanele fizice, precum și prevederile Codului vamal.

Astfel, Biroul Vamal Sud a indicat că instanța de apel eronat a apreciat că la importul mărfurilor de către Radu Crețu a căror valoare constituie 21043, 55 lei nu urma a fi achitate drepturi de import, deoarece acestea reprezintă bunuri de uz personal, iar conform art. 5, lit. b) al Legii nr. 1569 din 20 decembrie 2002 cu privire

la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, bunuri a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 de Euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție. Iar dacă valoarea în vamă a bunurilor depășește cuantumul neimpozabil menționat, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunului în vamă (cuantumul neimpozabil indicat nu micșorează valoarea impozabilă a bunului).

La fel, recurentul a relevat că instanța de judecată urma să stabilească destinația finală a bunurilor introduse, conform art. 11 alin. (2) al Legii nr. 1569 din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova, care stipulează că, mărfurile sunt calificate ca mărfuri destinate uzului personal dacă ele sunt introduse (scoase) în bagajele personale ale persoanelor care călătoresc în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoana respectivă și/sau de către membrii familiei acesteia (pentru consum final). Astfel, reieșind din capacitatea și dimensiunile mărfurilor introduse de intimat, acestea nu pot fi calificate ca mărfuri de uz personal. Din această circumstanță rezultă clar că, mărfurile în cauză nu pot cădea sub incidența prevederilor art. 5, alin (1), lit. a) a Legii nominalizate, ci se încadrează în prevederile stipulate la lit. b).

Totodată, recurentul a mai invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont și de dispozițiile Legii nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 privind tariful vamal, care stabilește că facilitățile tarifare se stabilesc prin prezenta lege și nu pot avea caracter individual, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 28. Toate facilitățile acordate persoanelor fizice sau juridice la importul sau exportul de mărfuri se reglementează de Legea nr. 1380 cu privire la tariful vamal.

La 13 iulie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Radu Crețu, Alexandr Vinogradov, Alina Crețu, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova, copia recursului declarat de Biroul Vamal Sud împotriva deciziei din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul (f.d. 156).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că plicurile expediate în adresa intimaților Radu Crețu, Alina Crețu și Alexandr Vinogradov au parvenit cu mențiunea „Nereclamat” și „Plecat” (f.d.159-166),

Deși, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova au recepționat copia recursului depus de Biroul Vamal Sud, aceștia nu și-au valorificat dreptul de a depune referință.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin încheierea din 12 august 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Biroul Vamal Sud împotriva deciziei din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul a fost numit pentru examinare în complet de 05 judecători.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia Curții de Apel Cahul a fost adoptată la 04 iunie 2020.

Totodată, decizia recurată a fost notificată recurentului Biroului Vamal Sud, la data de 19 iunie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 151).

În aceste circumstanțe recursul depus de Biroul Vamal Sud la 26 iunie 2020, se consideră a fi depus în termen. (f.d. 152-154).

Conform art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere integral a acțiunii lui Radu Crețu din următoarele motive.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

După cum denotă actele cauzei la 03 noiembrie 2017, Radu Crețu s-a prezentat la postul vamal Giurgiulești I (PVFI, rutier) intenționând să introducă mărfuri de uz casnic pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

Tot la 03 noiembrie 2017 de către Postul Vamal 3020 Giurgiulești (PVFI, rutier) a fost emisă chitanța seria AC nr. 175790 de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice pe numele lui Radu Crețu pentru plata obligațiilor vamale la importul următoarelor bunuri introduse pe teritoriul Republicii Moldova: Televizor cu tehnologia ecranului cu cristale lichide (LCD), Mașină de spălat cu încărcare frontală și Hotă a căror cea mai mare latură orizontală este de maxim 60 cm în sumă totală de 9802,98 lei. (f.d.6, 64)

Conform declarației vamale de intrare depuse de Radu Crețu la

03 noiembrie 2017, ultimul a indicat că importă/posedă mărfuri pentru necesități personale și anume: hotă incorporabilă de model Hansa OKP631 TH, mașină de spălat de model Whirlpool FSCR90425 și televizor Samsung Smart TV, LED, UE50MU6102 în valoare totală de 21043,55 lei. (f.d.65-66)

Din factura fiscală eliberată de „Lanco Retail” SA la 03 noiembrie 2017 pe numele lui Alexandr Vinogradov, rezultă că ultimul a procurat din Centrul Comercial „Galați Shopping City” hotă incorporabilă de model Hansa OKP631 TH, mașină de spălat de model F Whirlpool FSCR90425 și televizor Ultra HD 4K Smart TV, 125 cm, Samsung, UE50MU6102 în valoare totală de 4698,98 roni. (f.d.68, 70)

Conform ordinului de încasare a numerarului nr.28852535 din 03 noiembrie 2017 eliberat de MAIB, filiala Cahul, Agenția nr.5 de la Radu Crețu a fost încasată suma de 9803 lei cu titlu de servicii vamale (f.d.21).

La 13 noiembrie 2017, Radu Crețu a depus contestație la Serviciul Vamal al Republicii Moldova împotriva acțiunilor colaboratorului vamal din cadrul Postului Vamal Giurgiulești al Biroului Vamal Sud, de percepere ilegală a obligațiilor vamale solicitând recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor Postului Vamal Giurgiulești privind perceperea drepturilor de import la introducerea de către sine pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a bunurilor: televizor Samsung Ultra HD 4k Smart TV, mașină de spălat de model Whirlpool, hotă incorporabilă de model Hansa, precum și restituirea plăților de import încasate ilegal la introducerea bunurilor menționate pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în sumă totală de 9802,98 lei. (f.d.9-11)

Prin răspunsul nr. 28/11-15198 din 23 noiembrie 2017 Serviciul Vamal la informat pe Radu Crețu că acțiunile colaboratorilor vamali sunt legale și întemeiate, iar temeiuri pentru admiterea cerințelor invocate în contestație nu există. (f.d.12)

Fiind în dezacord cu răspunsul Serviciului Vamal nr. 28/11-15198 din 23 noiembrie 2017, la 03 ianuarie 2018 Radu Crețu a depus prezenta cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor Biroului Vamal Sud, în ce privește perceperea taxelor de import la introducerea bunurilor de către reclamant, restituirea plăților de import, în mărime de 6658, 84 lei TVA și 2900 de lei taxa pentru proceduri vamale, iar în total suma de 9802,98 de lei.

Prin încheierea din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii din partea reclamantului Radu Crețu, Alexandr Vinogradov și Alina Crețu. (f.d. 38)

Prin încheierea din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii din partea pârâtului Biroul Vamal Sud, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova. (f.d. 39)

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a admis acțiunea integral (f.d.81).

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Cahul a admis apelul declarat de Biroul Vamal Sud, a casat parțial hotărârea din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în partea privind încasarea de la Biroul Vamal Sud a sumei de 9802, 98 lei în beneficiul lui Radu Crețu și în partea casată a emis o nouă decizie, prin care a respins ca neîntemeiată pretenția lui Radu Crețu împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la încasarea/restituirea de la Biroul Vamal Sud a sumei plăților

de import încasate ilegal la introducerea bunurilor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută (f.d. 136).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, concluzionează că concluziile instanței de apel și ale primei instanțe expuse în hotărârile judecătorești sunt în contradicție cu materialele cauzei, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate sau elucidate pe deplin, conform cerințelor legislației în vigoare.

Aspectele menționate conduc la concluzia că procedura desfășurată în instanța de apel și prima instanță nu corespunde exigențelor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar modalitatea în care a fost examinată cauza în fond și în ordine de apel nu poate echivala cu soluționare efectivă a cauzei, astfel, fiind impusă casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii noi de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Conform art.5 alin. (1) lit. a) și b) al Legii nr. 1569 din 20 decembrie 2002 privind modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, persoanele fizice au dreptul: de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal, bancnote, monede și cecuri în moneda națională a Republicii Moldova, precum și mărfuri menționate în anexa la prezenta lege, cu condiția că acestea nu sînt destinate activității comerciale sau de producție; de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, alte bunuri decât cele indicate la lit.a) a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim și care nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. Dacă valoarea în vamă a bunurilor depășește cuantumul neimpozabil menționat, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunului în vamă (cuantumul neimpozabil indicat nu micșorează valoarea impozabilă a bunului);

Iar, conform art.2 lit. g) al Legii enunțate, obiecte de uz personal – orice obiect destinat uzului sau consumului personal, sau necesităților casnice, inclusiv haine și încălțăminte personală, lenjerie de pat, echipament destinat uzului personal sau satisfacerii necesităților gospodărești, obiecte de parfumerie, de cosmetică, de igienă, medicamente, produse alimentare de necesitate personală, bunuri destinate cerințelor familiale uzuale, animale de casă, precum și instrumente portabile de care persoana are nevoie în exercitarea ocupației sau profesiei, toate aceste bunuri neputînd fi destinate activității comerciale sau de producție.

Conform art. 11 alin. (1) și (2) al aceleiași Legi, destinația mărfurilor deplasate de către persoana fizică peste frontiera vamală se determină reieșind din categoria mărfii, cantitatea ei, precum și din analiza tuturor circumstanțelor călătoriei. Mărfurile sînt calificate ca mărfuri destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în bagajele personale ale persoanelor care călătoresc în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoana respectivă și/sau de către membrii familiei acesteia (pentru consum final).

În conformitate cu art.28 lit. h) al Legii nr. 1380 din 20 noiembrie 2017 cu privire la tariful vamal, sînt scutite de taxa vamală mărfurile de uz sau consum

personal, importate de către persoanele fizice, a căror valoare sau cantitate nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 300 de euro pentru mărfurile introduse de călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim, taxa vamală se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acesteia.

Conform pct. 5 al Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1185 din 30 septembrie 2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, facilitățile privind cuantumul neimpozabil, stabilit la lit.b) alineatul (1) al art.5 din Lege, se acordă doar persoanelor fizice care trec peste frontiera vamală bunuri personale. Facilitățile nominalizate nu pot fi transmise altei persoane. La introducerea bunurilor (bunului) pe teritoriul Republicii Moldova de către două sau mai multe persoane, proprietari ai acestor bunuri, facilitățile fiscale menționate mai sus vor fi acordate în cumul, cu respectarea următoarelor condiții:

a) în actul comercial ce însoțește bunurile (bunul) sînt stipulate persoanele fizice – proprietari ai acestora;

b) persoanele fizice, proprietari ai bunurilor (bunului), deplasează aceste obiectă (obiect) peste frontiera vamală;

c) persoanele fizice, proprietari ai bunurilor (bunului), dispun de cuantumul neimpozabil stabilit la lit.b) alineatul (1) al art.5 din Lege.

Astfel, instanța de recurs reiterează că la 03 noiembrie 2017 de către Postul Vamal 3020 Giurgiulești (PVFI, rutier) a fost emisă chitanța seria AC nr. 175790 de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice pe numele lui Radu Crețu pentru plata obligațiilor vamale la importul următoarelor bunuri introduse pe teritoriul Republicii Moldova: Televizor cu tehnologia ecranului cu cristale lichide (LCD), Mașină de spălat cu încărcare frontală și Hotă a căror cea mai mare latură orizontală este de maxim 60 cm în sumă totală de 9802,98 lei. (f.d.6, 64)

Conform declarației vamale de intrare depuse de Radu Crețu la 03 noiembrie 2017, ultimul a indicat că importă/posedă mărfuri pentru necesități personale și anume: hotă incorporabilă de model Hansa OKP631 TH, mașină de spălat de model Whirlpool FSCR90425 și televizor Samsung Smart TV, LED, UE50MU6102 în valoare totală de 21043,55 lei. (f.d.65-66)

Din factura fiscală eliberată de „Lanco Retail” SA la 03 noiembrie 2017 pe numele lui Alexandr Vinogradov, rezultă că ultimul a procurat din Centrul Comercial „Galați Shopping City” hotă incorporabilă de model Hansa OKP631 TH, mașină de spălat de model F Whirlpool FSCR90425 și televizor Ultra HD 4K Smart TV, 125 cm, Samsung, UE50MU6102 în valoare totală de 4698,98 roni. (f.d.68, 70)

Conform ordinului de încasare a numerarului nr.28852535 din 03 noiembrie 2017 eliberat de MAIB, filiala Cahul, Agenția nr.5 de la Radu Crețu a fost încasată suma de 9803 lei cu titlu de servicii vamale (f.d.21).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție judecând recursul conchide că prima instanță și instanța

de apel eronat au ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii lui Radu Crețu în partea ilegalității acțiunilor colaboratorilor vamali de percepere a drepturilor de import în mărime 9802,98 de lei.

Or, art.5 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 1569 din 20 decembrie 2002 privind modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice și art.28 lit. h) al Legii nr. 1380 din 20 noiembrie 2017 cu privire la tariful vamal, expres prevede că în cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 300 de euro pentru mărfurile introduse de călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim, taxa vamală se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acesteia.

Conform declarației vamale de intrare depuse de Radu Crețu la 03 noiembrie 2017, ultimul a indicat că importă/posedă mărfuri pentru necesități personale și anume: hotă incorporabilă de model Hansa OKP631 TH, mașină de spălat de model Whirlpool FSCR90425 și televizor Samsung Smart TV, LED, UE50MU6102 în valoare totală de 21043,55 lei. (f.d.65-66)

Potrivit cursului oficial al BNM la 03 noiembrie 2017, 1 Euro echivala cu 20,3457 MDL.

Respectiv valoarea totală de 21043,55 de lei a bunurilor importate/declaratate de Radu Crețu la 03 noiembrie 2017 echivala cu 1034,2996 Euro, sumă mult mai mare decât cea prevăzută de lege.

În continuare, instanța de recurs subliniază că conform materialelor cauzei, bunurile importate/declaratate de Radu Crețu constituie hotă incorporabilă de model Hansa OKP631 TH, mașină de spălat de model F Whirlpool FSCR90425 și televizor Ultra HD 4K Smart TV, 125 cm, Samsung, UE50MU6102, bunuri ce prin caracteristicile și dimensiunilor lor nu pot fi calificate ca mărfuri de uz personal și nu pot fi catalogate dispozițiilor art. 11 alin. (1) și (2) al Legii nr. 1569 din 20 decembrie 2002 privind modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice.

Având în vedere cele enunțate instanța de recurs accentuează că Radu Crețu era obligat să achite drepturile de import în mărime 9802,98 de lei.

Subsidiar completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că în factura fiscală eliberată de „Lanco Retail” SA la 03 noiembrie 2017 este indicat numele lui Alexandr Vinogradov, dar nu a lui Radu Crețu. Respectiv, rezultă că Alexandr Vinogradov a procurat din Centrul Comercial „Galați Shopping City” hotă incorporabilă de model Hansa OKP631 TH, mașină de spălat de model F Whirlpool FSCR90425 și televizor Ultra HD 4K Smart TV, 125 cm, Samsung, UE50MU6102 în valoare totală de 4698,98 roni și este proprietarul acestora, dar nu Radu Crețu (f.d.68, 70), circumstanțe contrare dispozițiilor pct. 5 al Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1185 din 30 septembrie 2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice.

Prin urmare, instanța de recurs consideră recursul declarat de Biroul Vamal Sud întemeiat, or, acțiunile colaboratorilor vamali sunt legale. Aceștia corect au emis chitanța seria AC nr. 175790 din 03 noiembrie 2017 de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice, la caz Radu Crețu pentru plata obligațiilor vamale la importul următoarelor bunuri introduse pe teritoriul Republicii Moldova: Televizor cu tehnologia ecranului cu cristale lichide (LCD), Mașină de spălat cu încărcare frontală și Hotă a căror cea mai mare latură orizontală este de maxim 60 cm în sumă totală de 9802,98 lei, iar pretențiile reclamantului sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa decizia din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Radu Crețu, ca neîntemeiată.

În conformitate cu 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 06 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și se emite o nouă decizie prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Radu Crețu împotriva Biroului Vamal Sud, intervenienți accesorii Alexandr Vinogradov, Alina Crețu, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor colaboratorilor vamali privind perceperea drepturilor de import și restituirea sumei plăților de import încasate ilegal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Nina Vascan